БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 200 (19.276). • 1985 йил 1 сентябрь, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига

ПАХТА ТОЛАСИ ЮКСАК СИФАТЛИ БЎЛСИН

31 август куни Тошкентда тармоқ активининг бўлиб ўтган кенгашида 1984 йилги пахта ҳосилини қайта ишлаш якунлари ва ушбу мавсумда республика пахта тозалаш саноати меҳнатчиларининг вазифалари муҳокама этилди. Кенгашда пахта тозалаш корхоналари ва бирлашмаларининг раҳбарлари, мутахассислари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, пахтани қайта ишлаш системаси билан боғлиқ министрликлар ва идораларнинг вакиллари, илмий тадқиқот ва конструкторлик муассасаларининг ходимлари қатнашди.

Кенгашда топширилган хом ашё учун ҳақ тўлаш толанинг чиқиши ва сифатига боғлиқ қилиб қўйилган йил — пахтани қабул қилиш ва қайта ишлашнинг янги шароитида ишлашнинг дастлабки йили яхши натижалар берганлиги уқтириб ўтилди. 1984 йилда толанинг чиқиши ундан олдинги йилдагига нисбатан 4,56 процент ошди, унинг сифати яхшиланди. Шунинг ҳисобига пировард маҳсулот ишлаб чиқариш 100 минг тонна кўпайиб, 100 миллион сўмдан кўп фойда олинди.

Лекин тармоқнинг кўпгина корхоналарида ҳали ишлар самарадорлигини ошириш резервларидан етарли фойдаланмаяптилар. Андижон, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм областларининг «Заготхлопкопром» бирлашмалари тола ишлаб чиқариш планини, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд, Сурхондарё ва Хоразм областлари линт ишлаб чиқариш планларини бажара олмадилар. Бу ва бошқа бирлашмаларнинг заводлари ва тайёрлов пунктларида ишлаб чиқариш қувватлари етарли ишга солинмаган, меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш, кадрлар масалаларига етарли эътибор берилмаяпти.

Сўзга чиққанлар шуни таъкидлашдики, қўл меҳнати ҳиссасини камайтириш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга янада актив жорий этиш ишда асосий йўналишлардан бири бўлиши керак. Шу муносабат билан илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик муассасалари, машинасозлик корхоналари шаънига эътирозлар билдирилди. Хом ашёни қуритиш ва тозалаш учун янги юксак унумли машиналар, заводлар ва тайёрлов пунктларидаги лабораториялар учун замонавий диагностика асбобларини ишлаб чиқиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш ишлари суст олиб борилмоқда. Шунингдек капитал қурилиш суръатларини ошириш, кейинчалик хом ашёни бригадалар бўйича алоҳида-алоҳида қабул қилишни таъминлаш мақсадида тайёрлов тармоқларини кенгайтириш зарур.

Кенгаш қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йили пахта ҳосилини тайёрлаш ва қайта ишлашни муваффақиятли ўтказиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладилар. Бунда асосий диққат-эътибор ишларнинг сифатини яхшилаш, технологияга қатъий риоя этиш, пировард маҳсулот етказиб беришнинг турлар бўйича планини сўзсиз бажаришга қаратилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Е. А. Айтмуротов, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг раиси В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Б. Р. Раҳимов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «Капитал қурилишда индустрияни янада ривожлантириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш тўғрисида» қарор қабул қилдилар

Қарорда уқтириб ўтиладики, мамлакатда капитал қурилиш миқёслари, бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг қувватлари муттасил ошиб бормоқда. Шу билан бирга қурилиш ишларининг техникавий даражаси замонавий талабларга ва ошиб бораётган иш ҳажмларига тўла мос келмайди. Қурилишларда кўпинча кам самарали конструкциялар, материаллар ва буюмлар ишлатилмоқда, булар бевосита объектларнинг ўзида кўп меҳнат сарфини талаб қилади. Қурилиш-монтаж ташкилотлари серунум техника, ихтисослаштирилган автомобиль транспорти, кичик механизация воситалари ва асбоблар билан етарли равишда таъминланмаган. Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг кўпгина корхоналари реконструкция қилишга ва техника билан қайта қуроллантиришга муҳтож. Қурилишда полимер ва бошқа конструкцион материаллар кам миқдорда қўлланилмоқда.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қурилиш ишларини янада индустриялаш, унинг моддий-техникавий базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, техникавий даражасини, самарадорлиги ва сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш ва объектлар қурилишининг муддатларини қисқартириш йўлини изчиллик билан амалга оширишни иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область партия комитетларининг, СССР министрликлари ва идораларининг, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советларининг, халқ депутатлари ўлка ва область Советлари ижроия комитетларининг, қурилиш территориал бош бошқармаларининг, бирлашмалар, трестлар ва бошқа қурилиш-монтаж ташкилотларининг, бинокорлик материаллари ва конструкциялари ишлаб чиқариш корхоналарининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайдилар. Бу вазифалар аввало:

қурилиш индустриясини ва бинокорлик материаллари саноатини жадал ривожлантириш, илғор техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилиш;

янги хил материаллар ва конструкциялар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ва қурилишда қўлланиш, уларнинг заводларда тайёрланиш даражасини имкони борича ошириш;

корхоналарда турли бинолар ва иншоотларнинг комплектларини, инженерлик ва технология асбоб-ускуналарининг йириклаштирилган блокларини ишлаб чиқарадиган қувватларни вужудга келтириш;

қурилишнинг замонавий серунум техникага, транспорт воситаларига, кичик механизация ва асбобларга бўлган эҳтиёжларини қондириш, машина ва механизмлардан фойдаланишни яхшилаш, машина ва механизмлар парки структурасини такомиллаштириш, қурилиш ва монтаж ишларини комплекс механизациялашга оид тадбирларни амалга ошириш ҳисобига бажарилсин.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1986—1990 йилларда қувватларни ишга туширишни таъминлаш ҳамда комплект бинолар, янги хил материаллар, буюмлар ва конструкциялар ишлаб чиқариш ҳажмлари юзасидан топшириқлар белгиланди. Уларга 1985 йилда қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари саноатига қарашли корхоналарни, аввало уларни техника билан қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш, илғор технология жараёнлари ва асбоб-ускуналарни кенг жорий қилиш ҳисобига ривожлантириш программасини тасдиқлаб, йирик панелли уйсозлик ва йиғма темир-бетон корхоналарини қайта қуроллантиришга алоҳида эътибор бериш топширилди. 1990 йилгача қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари корхоналари мавжуд ишлаб чиқариш қувватларини иш билан тўла-тўкис таъминлашга оид конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш ҳам таклиф қилинди.

Ўн иккинчи беш йилликда йирик панелли ва катта ҳажмли блоклар уйсозлиги миқдорини, енгил металл ва бошқа самарали конструкция ҳамда материаллар негизида комплект бинолар ва иншоотлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш белгиланмоқда. Профилланган тўшама ва алюминий қотишмалари асосида конструкциялар тайёрлашни 1,5-2 баравар кўпайтириш вазифаси қўйилмоқда. Асбест цемент, ғовакли бетон, гипс, ёғоч, полимерлар асосидаги янги хил материаллар ва буюмлар ишлаб чиқариш янада анча кўпайтирилади. Қурилиш майдонларида ўрнатиш учун инвентар типидаги кўчма бинолар, шунингдек ёрдамчи ишлаб чиқариш учун керакли комплект-блок бинолар ишлаб чиқариш кенгайтирилади.

Қурилиш министрликлари билан буюртмачи министрликларга 1986—1990 йилларда монолит бетон ва темир-бетонни саноат ва уй-жой қурилишига кенг жорий қилиш тадбирлари комплексини ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди.

Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлигига, Химия ва нефть машинасозлиги министрлигига, Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлигига ҳамда Оғир ва транспорт машинасозлиги министрлигига янги хил қурилиш материаллари, буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш учун зарур технология линиялари ва асбоб-ускуналарини яратиш, кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш юзасидан тегишли топшириқлар белгиланди.

Бинокорлик материаллари саноати министрлигига Арманистон ССРнинг Арагац корхонасида, Украина ССРнинг Берегово карьерида ва Бурятия АССРнинг Заиграев карьер бошқармасида перлит хом ашёси қазиб чиқаришни кўпайтириш топширилди. 1986—1990 йилларда Карелия АССР ва Ровно областининг конларида минерал пахта маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун зарур бўлган базальт ва диабаз шағали ишлаб чиқарадиган иккита майдалаш-саралаш заводларини қуриш белгиланди. 1987 йилдан бошлаб фақат автоматлаштирилган ва механизациялаштирилган ўт ёқиш ва горелка қурилмалари бўлган ҳамда комплект-блокли тарзда тайёрланган иситгич қозонлар ишлаб чиқарилишини таъминлаш вазифаси қўйилди. 1986 йилдан бошлаб бир қанча энг муҳим қурилиш материаллари ва буюмларини зарур ёрдамчи материаллар ва мустаҳкамлаш деталлари билан комплект тарзда ва қоида тариқасида, контейнерларда ва пакетларда етказиб бериш ташкил қилинсин.

(Давоми иккинчи бетда).

АССАЛОМ, БИРИНЧИ СЕНТЯБРЬ!

Биринчи қўнғироқ шодиёнаси. Р. Альбеков фотоэтюди.

ТЕРИМЧИЛАР ДАЛАДА

ТЕРМИЗ. Райондаги Жданов номли колхознинг бригада хирмонларига «оқ олтин» янги ҳосили топширила бошланди. Ҳозирча пахта қўлда терилаётган бўлса ҳам механизациялашган терим-транспорт отрядлари далага чиқишга шай бўлиб турибди. Бу йил колхозда машиналарнинг бункерларидан 2.200 тонна пахта тўкиш режалаштирилмоқда. 15 та пахта териш ва 11 та кўсак узиш агрегатлари, кўрак чувиш механизмлари тахт қилиб қўйилган.

Ғўза баргини тўктиришга тайёргарлик ишлари ҳам тугалланди. Бу йил самарали ва атроф муҳит учун зарарсиз бўлган ердан дори сепиладиган майдонлар бултургига нисбатан тўрт баравар кўпайтирилди.

Термиз районининг бошқа хўжаликларида ҳам пахта теримига киришилди. Дастлабки бир неча юз тонна «оқ олтин» пахта тозалаш заводларига жўнатиш учун тайёрлаб қўйилди.

(ЎзТАГ).

ОЗУҚА ТАЙЁРЛОВЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Жиззах, Наманган, Сирдарё ва Хоразм областларининг миришкорлари дағал хашак тайёрлаш бўйича йиллик планни бажардилар. Жиззах области озуқакорлари, айниқса, ғайрат кўрсатиб ишлашмоқда. Бу ерда дағал хашак тайёрлаш плани 103 процент адо этилди.

Пахта йиғим-терими арафасида озуқа жамғарувчилар бор резерв ва имкониятларни ишга солиб, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун мустаҳкам замин ҳозирлашмоқда.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Оқдарё районидаги Карл Маркс номли колхозда ҳосил тўплаш ойи муваффақиятли якунланяпти. Шу кунгача хўжаликдаги мавжуд 1950 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига етти марта комплекс ишлов берилди.

Карталарни машинабоп қилиб тайёрлашда Доноқул Абдиев, Ҳуррам Эргашев, Очил Алиев, Содиқ Сирожев сингари механизаторлар ва Нормўмин Оллаёров, Шерали Асомов, Хонхўжа Бобоев каби дала меҳнаткашларининг хизмати катта.

Шу кунларда хўжаликда теримга пухта ҳозирлик кўрилаётир. 41 та терим агрегатининг 38 таси ремонтдан чиқариб қўйилди, 24 та кўсак териш ва кўрак чувиш машиналари шай.

Ж. МАҲМУДОВ.

БОСМАДАН ЧИҚДИ

«Франция Коммунистик партиясининг XXV съезди» тўплами босмадан чиқди. Тўпламга 1985 йил 6—10 февралда бўлиб ўтган съезднинг асосий ҳужжатлари: ФКП Марказий Комитети Бош секретари Ж. Маршенинг доклади ва якунловчи нутқи, КПСС делегациясининг бошлиғи — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети раиси М. С. Соломенцев билан Ж. Маршенинг интернационал бирдамлик митингида сўзлаган нутқлари, съезд резолюцияси, ФКП раҳбар органларининг янги состави киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

1984-1985 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасининг якунлари тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг Марказий Комитети 1984—1985 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасининг якунларини кўриб чиқиб, шуни қайд этадиларки, республика қишлоқ хўжалиги ва агросаноат комплексининг бошқа тармоқлари меҳнатчилари социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, чорвачиликни янада ривожлантириш, қиш фаслида гўшт, сут ва фермаларнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ҳамда сотишни кўпайтириш, чорва ва парранда маҳсулдорлигини ошириш ишларини муваффақиятли ўтказдилар. Мусобақанинг кўпгина қатнашчилари ўтган қишловнинг мураккаб шароитларига қарамай, социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажардилар, жамоат чорвачилиги самарадорлигининг анчагина ўсишини таъминладилар.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари социалистик мусобақанинг таъсирчанлигини ва унинг меҳнат коллективларини юксак пировард натижаларга эришиш, ишлаб чиқаришни ўстиришнинг ва чорвачилик маҳсулотлари сифатини оширишнинг мавжуд резервлари ва имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш учун курашга сафарбар этишдаги ролини ошириш соҳасида катта иш қилдилар.

Омихта ем, гўшт ва сут, озиқ-овқат саноати, «Госкомсельхозтехника» корхоналарининг коллективлари чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга муайян ҳисса қўшдилар, сифатли омихта ем ва қўшимча моддалар ишлаб чиқариш ва етказиб беришни, чорвачилик фермалари ва комплексларига техникавий хизмат кўрсатишни, сермеҳнат жараёнларни механизациялашни, маҳсулот қабул қилиш ва қайта ишлашни ташкил этишни таъминладилар.

Шу билан бирга бир қанча областларда, кўпгина районларда, колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулоти етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш, чорва ва парранда маҳсулдорлигини ошириш учун мавжуд имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланилмади, натижада кўпчилик областларда ва анчагина районларда гўшт ва сут етиштириш, харид қилиш аввалги қиш фаслига нисбатан камайди.

Чорвадорлар коллективларидаги ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишнинг даражаси етарли эмаслиги, социалистик мусобақани ташкил этишдаги катта камчиликлар, фермаларнинг ходимларига серунум меҳнат қилиш учун тегишли шароитлар яратиб бериш тўғрисида дуруст ғамхўрлик қилинмаслиги оқибатида кўп жиҳатдан шундай қолоқликка йўл қўйилди.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг, агросаноат комплекси бошқа корхона ва ташкилотларининг раҳбарлари ўтган чорва қишловининг якунларини синчиклаб анализ қилишлари, йўл қўйилган камчиликларни тугатиш юзасидан зудлик билан чоралар кўришлари, чорва ва парранданинг маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни, юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қарор қиладилар:

(Давоми иккинчи бетда).

БУГУН — НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАЛАРИНИ ЭГАЛЛАБ

Ўзбекистон нефть ва газ конларининг меҳнатчилари, газ қувурлари магистралларининг қурувчилари ва улардан фойдаланувчилар, тармоқнинг бошқа корхоналари ходимлари беш йиллик топшириқларининг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. «Союзузбекгазпром» бирлашмаси коллективи республиканинг ёқилғи-энергетика базасини ривожлантириб, 1981—1985 йилларда юзлаб миллиард куб метр газ, миллионлаб тонна газ конденсати қазиб чиқарди. «Узбекнефть» бирлашмаси коллективи ҳам беш йилликда ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини муваффақиятли адо этмоқда: планга қўшимча равишда 64 тонна қимматли хом ашё қазиб чиқарилди. КПСС XXVII съезди шарафига меҳнат унумдорлигини оширишнинг қўшимча резервларини ҳаракатга келтириш, ишлаб чиқариш қувватларини муттасил ошириш, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, ишни ташкил этишни такомиллаштиришга қарор қилинди. Нефть ва газ саноати ходимлари Бутуниттифоқ куни арафасида съездолди меҳнат вахтасида «Қаршинефть», «Андижаннефть», «Газлинефтегаздобича» бирлашмаларининг коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар. Бу коллективлар беш йиллик программасини бажариш арафасида турибдилар.

Газчилар ва нефтчиларнинг профессионал байрамига бағишланган тантанали йиғилишда шу ҳақда гапирилди. Йиғилиш 31 август куни Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлиб ўтди. «Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори К. Ж. Ҳаққулов доклад қилди.

Йиғилишда бу йил республика тармоқ меҳнатчилари учун алоҳида аҳамиятга эга йил эканлиги таъкидлаб ўтилди: Ўзбекистон нефть саноати ўзининг юз йиллигини нишонламоқда. Йиғилиш қатнашчилари бу йил қўлга киритилган ютуқлар олға қараб янги қадам ташлаш учун асос бўлиши кераклиги ҳақида гапирдилар. Улар ишонтириб айтдиларки, нефть ва газ саноати ходимлари КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорларини амалга ошириш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, республика ёқилғи-энергетика базасини жадал ривожлантиришни таъминлайдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. П. Анишчев иштирок этди.

(ЎзТАГ).

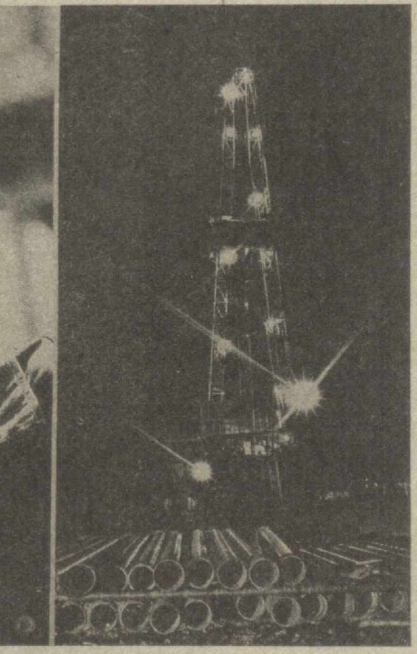

Нормурод Назаров «Узбекнефтегазгеология» бирлашмасининг моҳир мастерларидан. У бугунги кунда Мурунтовда чуқур қудуқлар пармалашда намуна кўрсатмоқда. Мусобақа илғори Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунини меҳнат зафарлари билан нишонлаяпти. Суратларда: пешқадам пармалаш мастери Нормурод Назаров ва Қизилқумдаги энг чуқур қудуқнинг пармалаш вишкаси тасвирланган.

В. Казанцев фотолари (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

СССР Қора металлургия министрлигига, СССР Рангли металлургия министрлигига ва бошқа министрликларга қурилиш эҳтиёжлари учун 1985 йилда ва 1990 йилларда самарали турдаги пўлат прокати ва рангли металлар етказиб бериш ҳажмлари юзасидан белгиланган топшириқлар берилди.

Химия саноати министрлигига, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигига, Минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлигига, СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлигига, СССР Саноат қурилиши министрлигига, СССР Қурилиш министрлигига ва Москва область ижроия комитети ҳузуридаги Москва область Қурилиш бош бошқармасига 1986—1990 йилларда қурилиш эҳтиёжлари учун химиявий ва полимер материаллар ишлаб чиқарадиган қувватларни ишга туширишни таъминлаш топширилди. Қарорда ҳар йили капитал қурилишга етказиб бериладиган шу маҳсулотнинг ҳажмлари белгиланди. 50 минг кубометр ва ундан кўпроқ миқдорда жуда қаттиқ минерал пахта плиталар ишлаб чиқарадиган корхоналарга эга бўлган министрликлар ва идораларга 1986—1990 йилларда шу корхоналарда тайёр компонентлардан мазкур плиталарни ишлаб чиқариш учун зарур бўлган фенолоспиртлар тайёрланадиган қурилмалар яратишни таъминлаш топширилди.

Цемент-қиринди плиталар ишлаб чиқарадиган корхоналарда шу плиталардан қурилиш конструкциялари ва деталлар тайёрлашни ташкил қилиш кўзда тутилади. Химия саноати министрлигига 1988 йилдан бошлаб шу мақсадлар учун синтетик елимлар ишлаб чиқаришни таъминлаш топширилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги зиммасига 1986—1990 йилларда қурилиш техникасининг бир қанча янги турларини ишлаб чиқиш ва кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни, қурилиш ва монтаж ишларини комплекс механизациялаш учун етишмай турган машиналар, механизмлар ва асбоблар ишлаб чиқаришни ривожлантиришни таъминлаш вазифасини юкладилар. Қурилиш машиналари ва ускуналарининг техникавий-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш, уларнинг бирламчи қувватини ва пишиқ-пухта ишлашини ошириш тадбирлари бажарилсин, бунда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг турларини ҳар йили камида 10 процент янгилаш, 1990 йилга бориб экскаваторлар, кранлар, юк ортиш механизмларининг алмаштириладиган ускуналари ишлаб чиқаришни 1,5 баравар кўпайтириш, гидропривод узеллари иш ресурсларини ва асосий машиналарнинг дастлабки ремонтгача ишлаш муддатини узайтириш, техникавий хизмат кўрсатиш ва ремонтда меҳнат сарфини 1,5-2 баравар қисқартиришга эришилсин.

Қурилиш министрликлари заводларида ремонт мақсадларида ва қурилиш машиналарини тайёрлашни кўпайтириш учун зарур бўлган махсус шасси турларини, унификация қилинган чиғирларни, трансмиссия ва гидропривод узелларини ишлаб чиқаришни ривожлантириш таъминлансин.

Мазкур министрликка Қурилиш министрлиги ва бошқа манфаатдор министрликлар ва идоралар иштирокида қурилиш техникасини ремонт қилишнинг Умумиттифоқ системасини яратиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиб, СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди. 1985 йилда қурилиш машиналари ва механизмларидан фойдаланиш ва капитал ремонт қилишда эҳтиёт қисмлар сарфлашнинг ягона нормасини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш, шунингдек ускуналар, йиғма темир-бетон саноати учун қолип ва жиҳозлар тайёрлаш юзасидан темир прокати сарфлашнинг солиштирма нормаларини СССР Госплани ва СССР Госстройи тасдиғига тақдим этиш таклиф қилинди.

Қарорда СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлигига, СССР Саноат қурилиши министрлигига, СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрлигига, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига ва Москва область ижроия комитети ҳузуридаги «Главмособлстрой»га 1986—1990 йилларда қурилиш машиналари, ускуналари, асбоблари ва уларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарадиган бир қанча янги қувватларни ишга туширишни таъминлаш топшириқлари белгилаб берилди.

СССР Госпланига ва СССР Госснабига XII беш йилликдаги йиллик планларнинг лойиҳаларида Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги ишлаб чиқарадиган умумий маҳсулот ҳажмида қурилиш техникаси улушини оширишни кўзда тутиш топширилди. Қурилиш машинасозлиги соҳасида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ҳамкорликни кенгайтириш зарур, деб топилди.

Қурилиш ва монтаж ишларини бажарувчи министрликлар ва идораларга мавжуд қурилиш техникасидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, пардозлаш, дурадгорлик, том ёпиш, бетон, юк ортиш — тушириш ва бошқа сермеҳнат ишларни комплекс механизациялашни янада кенгайтириш, бунда ўн иккинчи беш йилликда қурилишдаги қўл меҳнати ҳажмини камида 20 процент қисқартиришни кўзда тутиш тадбирларини амалга ошириш таклиф этилди, Машинасозлик ва ремонт-механика заводларининг мавжуд қувватларидан фойдаланишни яхшилаш, уларнинг сменаларда ишлатилиши коэффициентини 20—25 процент ошириш, қурилиш техникаси ремонтини ва унга техника хизмати кўрсатишни такомиллаштириш, ремонтнинг агрегат-узел методини кенг жорий қилиш, эскирган узел ва деталларни тиклаш участкаларини тузиш, машиналарнинг ремонтда туриш муддатини камида учдан бир ҳисса камайтириш чора-тадбирлари кўриш вазифаси қўйилди.

СССР қурилиш министрликлари ва идораларига уларга қарашли корхоналарда машинасозлик маҳсулоти тайёрлаш топшириқлари белгиланади. Бунда улар ишлаб чиқарадиган қурилиш машиналари, механизмлари ва асбоблари шу министрликларнинг ихтиёрида қолади, деб белгилаб қўйилди.

СССР Госпланига ва СССР Госснабига кўрсатиб ўтилган мақсадлар учун зарур миқдорда металл прокати, комплектловчи буюмлар ва базавий машиналар ажратишни таъминлаш топширилди.

Қарорда Автомобиль саноати министрлигига 20 ва 30 тонна юк кўтарадиган ва ўта қийин йўлларда юра оладиган тупроқ ташийдиган автомобилларни кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этиш топшириғи белгиланди. Қурилиш учун 1986 йилдан бошлаб 40, 60, 80 тонна юк кўтарадиган ва оғир юк ташийдиган паст рамали прицеплар ва ярим прицеплар ва улар учун шатакчи автомобилларни ишлаб чиқаришни таъминлаш ҳам топширилди.

Қарорда 1986—1990 йилларда қурилиш эҳтиёжлари учун асосий қурилиш машиналари ва механизациялашган асбоблар ажратиш ҳажми белгиланди, шунингдек 1986—1988 йилларда асосий пудратчи қурилиш министрликларида хизмат муддатини ўтаб бўлган экскаваторлар, бульдозерлар, юк автомобиллари ва ихтисослашган автомобилларни алмаштириш кўзда тутилган.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қора ва рангли металлургия, электроэнергетика, химия, нефть химияси, нефтни қайта ишлаш, нефть, газ, кўмир, озиқ-овқат ва енгил саноат, бинокорлик материаллари ва минерал ўғит саноатининг қурилаётган корхоналарига 1987 йилдан бошлаб заводда пухта тайёрланган йирик блокли технология машина-ускуналарини етказиб беришга ўтиш вазифасини ўртага қўйди.

Машина-ускуналар тайёрлайдиган машинасозлик министрликларига СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги, СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, буюртмачи министрликлар, манфаатдор бўлган бошқа министрлик ва идоралар иштирокида ана шу қурилишларга етказиб берилиши лозим бўлган комплект — блок усулида бажарилган машина-ускуналар номенклатурасини ишлаб чиқиб, тасдиқлаш таклиф қилинди.

СССР Госснабига манфаатдор бўлган министрлик ва идораларнинг иштирокида ишлаб чиқариш — техника учун мўлжалланган маҳсулотлар етказиб бериш тўғрисидаги Низомга зарур аниқликлар киритиш тўғрисидаги таклифларни ишлаб чиқиб, Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

Қурилиш — монтаж ишларини бажараётган СССР министрликлари ва идораларига ҳамда Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига барча қурилиш-монтаж ташкилотларида қурилаётган объектларга қурилиш конструкциялари ва технологик комплектлари бўлган деталларни етказиб беришга ўтишни таъминлайдиган ишлаб чиқариш — технологик комплектация системасини жорий этишни 1986 йилда тугаллаш топширилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети енгил металл конструкциялардан бинолар тайёрлаш, ташиш ва монтаж қилиш технологиясини ишлаб чиқиш, шунингдек электр монтаж, санитария-техника, вентиляция, иссиқликни изоляция қилиш ишлари ва шу биноларда технология ускуналарини монтаж қилиш учун мустаҳкамлаш деталлари комплектларини ишлаб чиқаришни вужудга келтириш ва ривожлантириш вазифасини етакчи ташкилот сифатида СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигига юклади.

Енгил металл конструкциялардан комплект бинолар тайёрлаш қувватларига эга бўлган министрлик ва идораларга ўз кучлари билан уларни монтаж қилиш ишларини бажаришни таъминлаш таклиф қилинди.

СССР Госстройига ва СССР Госпланига СССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги ҳамда бошқа манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда 2000 йилгача умуман мамлакатда ана шундай бинолар ишлаб чиқаришни йилига 25-30 миллион квадрат метрга етказишни назарда тутиб, 1985-1986 йилларда турли мақсадлар учун мўлжалланган комплект бинолар ишлаб чиқаришни ривожлантириш тадбирларини ишлаб чиқиш топширилди.

Қурилиш-монтаж ишларини амалга ошираётган министрликлар, идоралар, ташкилотларга меҳнатни ва ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, тармоқда вужудга келтирилган ишлаб чиқариш потенциалидан яхшироқ фойдаланиш, иш вақтининг зое кетишини ва унумсиз харажатларни қисқартириш ва бошқа ташкилий тадбирларни амалга ошириш йўли билан қурилишда меҳнат унумдорлигини ўн иккинчи беш йиллик учун белгиланган унинг умумий ўсишидан камида 30-35 процент оширишни таъминлаш таклиф қилинди.

СССР Госпланига, СССР Госснабига, СССР Министрликлари ва идораларига, Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ушбу қарорда белгиланган топшириқларни бажариш учун зарур бўлган капитал маблағлар ва моддий-техника ресурсларини ажратишни 1986—1990 йиллар учун тузиладиган план лойиҳасида кўзда тутиш топширилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети партия, совет ва хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қурилиш, қурилиш индустрияси ва бинокорлик материаллари саноати, машинасозлик, қора ва рангли металлургия, химия ва нефть химияси, ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати, енгил саноат ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари корхоналарининг ходимлари ушбу қарорни сўзсиз бажариш, капитал қурилишни индустриялашни жадаллаштириш вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қиладилар, деб ишонч билдирдилар.

ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Совет кишилари Август революцияси ғалаба қозонган ва Вьетнам мустақил деб эълон қилинганлигининг 40 йиллигини қардош Вьетнам халқи билан биргаликда нишонламоқдалар. Москва меҳнаткашлари вакилларининг 30 август куни Союзлар уйининг колонна залида ўтказилган тантанали йиғилиши шу воқеага бағишланди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси М. С. Соломенцев, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. П. Никонов, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ўтирибдилар. Бу ерда ВКП Марказий Комитетининг секретари Чан Суан Бать ва у бошчилик қилаётган вьетнам-совет дўстлиги жамиятининг делегацияси ҳозир бўлган.

Сўзга чиққан ўртоқлар таъкидлаб ўтганидек, совет кишилари қардошлик, интернационализм принципларига содиқ бўлиб, Вьетнам халқининг озодлик ва мустақиллик, янги, социалистик жамиятни барпо этиш йўлидаги курашининг ҳамма босқичларида доим у билан бир қаторда бўлганлигидан фахрланадилар. ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Ле Зуан бошчилигидаги ВСР партия-ҳукумат делегациясининг шу йил июнь ойида СССРга қилган расмий дўстона визити, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Вьетнам раҳбарлари билан дўстона учрашуви совет-вьетнам қардошлиги ва ҳамкорлигини ҳар томонлама ривожлантириш ҳамда чуқурлаштириш йўлида янги муҳим қадам бўлди.

Чан Суан Бать ўз нутқида Вьетнамда Август революциясининг ғалабаси Улуғ Октябрнинг давоми бўлди, деди. У янги ҳаётни барпо этаётган социалистик Вьетнамнинг муваффақиятлари ҳақида гапирди ва ўз ватанининг халқи В. И. Ленин кўрсатиб берган йўлдан бораётганлигини таъкидлади.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети транспорт ва алоқа комиссияларининг тақдимига мувофиқ СССР Алоқа министрлигининг КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми талаблари асосида аҳолига хизмат қилиш учун корхоналар тармоғини кенгайтириш ва хизмат сифатини яхшилаш ишлари ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Қабул қилинган қарорда СССР Алоқа министрлиги коммунистик партиянинг йўл-йўриқларини бажара бориб, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан муайян ишларни амалга ошираётганлиги таъкидланди. Беш йилликнинг тўрт йили давомида тармоқ корхоналарининг хизмат кўрсатиш ҳажми аҳоли жон боши ҳисобига 24 процент кўпайди. Граждандардаги телефон миқдори ортди, узатувчи радиоэшиттириш, телевизион ва бошқа ускуналарнинг турли замонавий туркумлари яратилди ва жорий этилмоқда. Почта алоқаси иши такомиллаштирилмоқда, газета ва журналларга обуна қилиш яхшиланди, союзпечать системасида уларни сотиш кўпайди.

Партия ва ҳукумат томонидан келажакда алоқанинг энг муҳим воситаларини ривожлантириш, хусусан телефон алоқаси ва телевизион эшиттиришнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ҳақида қабул қилинган қарорлар ана шундай хизмат кўрсатишни тезкорлик билан юксалтириш ҳамда совет кишиларининг бу хизматга эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун мустаҳкам негиз яратади.

Айни пайтда СССР Алоқа министрлиги КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми талаблари асосида корхоналар тармоқларини кенгайтириш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш, унинг сифатини ошириш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланмаётир. Иттифоқдош республикаларда алоқа корхоналарини жойлаштиришдаги тенгсизликка барҳам берилмаган. Қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш даражаси шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиш даражасидан анча паст. Мавжуд автомат телефон станцияларидан, айниқса шаҳарлараро телефон станцияларидан тўла фойдаланилмаяпти. Ҳолбуки, квартираларга телефон ўрнатиш тўғрисида ҳатто Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан тушган жуда кўп талабномалар бажарилмай қолмоқда. Қишлоқда почта ва вақтли матбуотни машиналарда етказиб бериш секин ривожланмоқда. Молларни посилка орқали сотиш ва юкларни контейнерларда ташиш ҳажми суст кўпаймоқда, почта жўнатмаларини етказиб бериш муддатлари бузилмоқда.

Тармоқда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, тажриба-экспериментал ва технология базасини мустаҳкамлаш, илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари фаолияти амалий самарасини ошириш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган тадбирларни бажаришга ҳануз етарли эътибор берилмаётир. Маблағларни ўзлаштириш сустлиги сабабли кўпгина алоқа корхоналари қурилиши муддатлари нормативдагидан икки баравар ва ундан ҳам кўпга чўзилиб кетмоқда. Масалан, 1984 йилда СССР Қурилиш министрлиги Киров шаҳрида шаҳарлараро телефон станцияси қурилишида пудрат ишлари планини 64 процент, СССР Транспорт қурилиши министрлиги эса Куйбишев ва Одесса шаҳарларида почтамтлар қурилишида планни 30 ва 53 процент бажарганлар.

Корхоналарни реконструкция қилиш ва уларни техника билан қайта қуроллантириш жуда секин бормоқда. Ажратилаётган капитал маблағларнинг атиги тўртдан бир қисми шу мақсадларга сарфланмоқда. Бу эса асосий фондларнинг эскириб қолишига олиб келаётир. СССР Алоқа воситалари саноати министрлиги ва СССР Электротехника саноати министрлиги корхоналари томонидан етказиб берилаётган асбоб-ускуналарнинг анча қисми техник-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан ҳозирги замон фан-техника ютуқларига мос келмайди.

Иттифоқ ва республика алоқа министрликларининг раҳбарлари илғор корхоналар ва ташкилотларнинг хизматни ривожлантиришни жадаллаштириш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, жойларда бошқариш структурасини такомиллаштириш ва соддалаштириш борасидаги тажрибаларини оммалаштириш ишларини жуда суст ташкил этмоқдалар. Меҳнат интизомининг аҳволи учун, бу соҳадаги жиддий камчиликлар учун мансабдор шахсларга нисбатан ҳамиша ҳам қатъий талабчанлик қилинмаяпти.

Айрим хизмат турлари сифати пасайиб кетишига йўл қўйилмоқда. Масалан, бир қанча иттифоқдош республикаларда шаҳарлараро телефонда гаплашиш учун буюртмаларни бажариш, шаҳар телефон ва радио трансляция тармоқларидаги узилишларни бартараф этиш муддатлари узайтириб юборилди. 1984 йилда газеталар, телеграммалар, почта переводларини вақтида етказиб бериш, телефонлар, радио точкаларидаги бузилишларни бартараф этиш муддатларининг чўзилиб кетиши билан боғлиқ бўлган шикоят ва аризалар сони 1980 йилдагига нисбатан кўпайди. Бу аввало Озарбайжон ССР, Молдавия ССР, Ўзбекистон ССРга, РСФСРнинг бир қанча ўлкалари ва областларига ҳамда Украина ССРга тааллуқлидир. Ҳатто шаҳарларда ҳам, айниқса дам олиш кунлари, газеталар обуначиларга кўпинча ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Улар чакана савдода ҳам ҳамиша бўлавермайди. Қишлоқ аҳоли пунктларида сим орқали уч программада эшиттириш секинлик билан жорий этилмоқда.

Қарорда кўпгина халқ депутатлари советлари алоқа корхоналари ва ташкилотларининг аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш борасидаги фаолиятини етарли назорат қилмаётганликлари, уларга зарур ёрдамни бермаётганликлари, ана шу хизмат сифатини янги даражага кўтариш учун тегишли чораларни кўрмаётганликлари қайд этиб ўтилган.

Телевидение, радиоэшиттириш, телефон, телеграф, почта ва алоқанинг бошқа турлари соҳасида алоқа корхоналари кўрсатаётган хилма-хил хизматлар комплекси халқнинг турмуш даражаси ва маданиятини оширишда катта роль ўйнашини ва муҳим социал аҳамиятга эга эканлигини ҳисобга олиб, СССР Олий Совети Президиуми СССР Алоқа министрлигига:

Кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан самарали чораларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни, бунда аҳолига кўрсатиладиган хизмат турларини янада кенгайтиришга, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш негизида хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш, хизматнинг янги илғор турларини жорий этишга алоҳида эътибор бериш;

қишлоқда алоқа хизматини илдам ривожлантириш, жумладан кўчма алоқа бўлимларидан фойдаланиш ҳисобига шаҳар ва қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатиш даражаси янада бир-бирига яқинлашувини таъминлашни топширди. Қишлоқ жойларда социал-маданий ва маиший корхоналари, ташкилотлар ва муассасаларни телефонлаштириш ишлари кучайтирилсин, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш ишлари яхшилансин, бу ишлар почта алоқасининг аввало асосий корхоналарида комплекс ўтказилишига эришилсин;

Тажриба—экспериментал ва технология базалари мустаҳкамлансин, илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари фаолиятининг амалий самараси оширилсин, лойиҳа ечимларида ва техника топшириқларида техник-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан энг яхши жаҳон ютуқларидан қолишмайдиган янги асбоб-ускуналар, приборлар ва буюмлар яратиш ва улардан фойдаланиш кўзда тутилиши таъминлансин.

СССР Алоқа министрлигига иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари билан биргаликда алоқа корхоналари ва бўлимлари жойлаштирилишини, уларнинг иш режимини янада такомиллаштиришни таъминлаш, жойларда корхоналарчи бошқаришни яхшилаш, бунда бошқаришни соддалаштиришни, бошқариш аппаратини сақлаш учун харажатларни камайтиришни ва аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини оширишни кўзда тутиш таклиф этилди.

Асосий фондлар ва ишлаб чиқариш қувватларини, жумладан автомат-телефон станцияларни ўз вақтида ишга тушириш, гражданларнинг квартираларига телефонлар, айниқса янги уй-жой районларида таксофонлар ўрнатиш, шаҳарлараро алоқа каналлари узунлигини ошириш, қишлоқда почтани ва вақтли матбуотни машиналарда етказиб беришга тағин ҳам фаолроқ ўтиш планлари бажарилиши учун республика министрликларининг раҳбарлари, маҳаллий совет органлари масъулияти оширилсин. Шаҳарлараро телефон станциялари қувватларидан фойдаланишни тубдан яхшилашга, гражданларга ўз вақтида аниқ хизмат кўрсатилишига эришишга алоҳида эътибор берилсин.

Амалда мамлакатнинг бутун аҳолиси телевидениенинг биринчи программасини қабул қилиш имкониятларини таъминлайдиган тадбирларини амалга ошириш тезлаштирилсин. Телевидение иккинчи программаси эшиттиришларини ҳамда Бутуниттифоқ радиоэшиттиришининг учта программасини барқарор қабул қиладиган территория кенгайтирилсин. Вақтли матбуотни, айниқса газеталарни етказиб бериш ишларини ташкил этиш яхшилансин.

СССР Алоқа министрлиги, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР Савдо министрлиги ва Центросоюзга посилка билан савдо қилишни янада ривожлантиришнинг конкрет тадбирларини амалга ошириш таклиф қилинди.

Иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари ва Министрлар Советларига аҳолига кўрсатиладиган алоқа хизмати сифатини оширишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш, объектларни белгиланган муддатларда ишга туширишни таъминлаш, қурилишларни маҳаллий бинокорлик материаллари билан таъминлашни яхшилаш, тармоқ ходимлари учун улушбай асосда қурилган уй-жойлардан ўз вақтида ажратиб бериш, шунингдек хизмат уй-жой бинолари ажратиб бериш, транспорт воситаларига техник хизмати кўрсатишга ва уларга ишлаб чиқариш бинолари ажратиб беришда алоқа корхона ва ташкилотларига ёрдамни кенгайтириш юзасидан халқ депутатлари маҳаллий Советлари, уларнинг ижроия органлари иши устидан назоратни кучайтириш тавсия қилинди.

Халқ депутатлари Советларига, уларнинг ижрочи ва фармойиш берувчи органларига, алоқа корхоналари ва ташкилотларининг раҳбарларига хизмат турларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақани бутун чоралар билан ривожлантириш таклиф этилди. Кадрларни танлаш такомиллаштирилсин бошқариш ва ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларида тарбиявий ишлар, уюшқоқлик ва интизом кучайтирилишига қатъият билан эришилсин, аҳолига хизмат кўрсатишдаги камчиликлар кескин бартараф этилсин.

Алоқа корхоналарида студентлар, пенсионерлар ва уй бекаларининг қисқартирилган иш куни ёки қисқартирилган иш ҳафтасида ишлашлари учун уларни фаолроқ жалб этиш керак.

СССР Министрлар Советига аҳолининг алоқа хизматига эҳтиёжини тағин ҳам тўлароқ қондириш учун зарур чораларни кўриш, бунда хусусан СССР Госпланига, СССР Госснабига, СССРнинг тегишли министрликлари ва идораларига қуйидагиларни топширишни кўзда тутиш:

Алоқа объектлари қурилишини яхшилаш, уларни қуриш ва фойдаланишга топшириш муддатини анча қисқартириш, алоқа корхоналарига ускуналарнинг, аппаратларнинг ҳамда комплектловчи буюмларнинг янги турларини ўз вақтида тўла ҳажмда етказиб беришни таъминлаш, бунда ишлаб чиқаришни кенгайтиришга ҳамда фан ва техниканинг энг яхши ютуқларига асосланган эшиттириш системалари ва аппаратларини, ишлаб чиқариш жараёнлари ва хизматни механизациялаш ҳамда автоматлаштириш воситаларини жорий этишга алоҳида эътибор бериш, эскирган техникани ишлаб чиқаришдан олиб ташлашни тезлатиш;

Қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида ўн иккинчи беш йилликда тармоқнинг махсус транспорт воситаларига, айниқса кўчма алоқа бўлимларга эҳтиёжини тўлароқ қондириш масаласини ҳал этиш;

Газеталар ва бошқа вақтли нашрларни реализация қилишга тайёрлашни яхшилашни таъминлайдиган техника воситаларини жорий этиш тадбирларини амалга ошириш, бунда почта бўлимлари ва союзпечать ходимларининг қўл меҳнатини камайтириш, алоқа корхоналари ва бўлимларининг посилка идишлари, ўраб жойлайдиган материалларга эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, почта жўнатмаларини контейнерларда ташиш ҳажмини анча кўпайтириш, газеталар ва бошқа вақтли нашрларнинг айниқса мамлакатнинг узоқ районларига ўз вақтида етказиб берилишини таъминлаш тавсия этилди.

СССР Алоқа министрлигига, бошқа давлат органларига алоқа корхоналари ва ташкилотларининг аҳолига хизмат қилишини яхшилаш юзасидан амалга оширилган ишлари натижалари тўғрисида 1986 йил 1 сентябрида СССР Олий Совети Президиумига ахборот бериш топширилди.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

(Боши биринчи бетда).

1984—1985 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун республика социалистик мусобақасида қуйидагилар ғолиблар деб топилсин ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлансин;

НАМАНГАН РАЙОНИ

Колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотларининг коллективлари:

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРДАН

Амударё район молларни сўқимга боқиш хўжаликлараро корхонаси;

Бўзатов районидаги «Қозонкеткен» совхози.

АНДИЖОН ОБЛАСТИДАН

Олтинкўл районидаги «Коммунизм» колхози.

БУХОРО ОБЛАСТИДАН

Вобкент районидаги Калинин номли колхоз.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИДАН

Бахмал районидаги «Рассвет» чўчқачилик совхози.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози.

НАВОИЙ ОБЛАСТИДАН

Конимех районидаги «Шофиркон» совхози;

Қизилтепа районидаги «Бўстон» совхози;

Нурота районидаги «Нурота» давлат наслчилик заводи.

НАМАНГАН ОБЛАСТИДАН

Косонсой районидаги «Қумбой» совхози;

Тўрақўрғон районидаги «Москва» колхози;

Уйчи районидаги «Комсомол» колхози.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДАН

Пахтачи районидаги «Самарқанд» колхози;

Самарқанд районидаги М. Горький номли колхоз;

Самарқанд районидаги бўрдоқичилик пункти;

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Сариосиё районидаги «Ленинизм» колхози.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДАН

Оқолтин районидаги «Чорвадор» совхози.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Ғалаба районидаги В. И. Ленин номли колхоз;

Пискент районидаги М. И. Калинин номли колхоз;

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози;

Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИДАН

Тошлоқ районидаги М. Горький номли колхоз.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДАН

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕВА-САБЗАВОТ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Наманган агросаноат бирлашмасининг Ҳамид Олимжон номли боғдорчилик-узумчилик совхози;

Самарқанд агросаноат бирлашмасининг «Боғизоғон» совхози;

Самарқанд агросаноат бирлашмасининг «Ўзбекистон Компартияси 40 йиллиги» совхози;

Тошкент агросаноат бирлашмасининг «Хасково» сабзавотчилик-сутчилик совхози;

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКАСИ БЎЙИЧА

Фарғона область Сельхозтехникаси Бувайда район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмаси;

Сирдарё область Сельхозтехникаси Ворошилов район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмаси.

«ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ» БЎЙИЧА

«Кирккизсовхозводстрой» бирлашмасининг «Турткульцелинхлопок» трестига қарашли 5-«Ленинизм» совхози.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТАЙЁРЛАШ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Қашқадарё областидаги 10-Қарши ғалла маҳсулотлари комбинати;

Фарғона областидаги Қува ғалла маҳсулотлари комбинати.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ГЎШТ ВА СУТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ БЎЙИЧА

Тошкент областидаги Бекобод гўшт комбинати.

ВАСХНИЛ ЎРТА ОСИЁ БЎЛИМИДАН

Ўзбекистон сабзавот-полиз экинлари ва картошка илмий-тадқиқот институтининг тажриба хўжалиги;

Қашқадарё область Қамаши районидаги К. Маркс номли совхоз.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАР

Қўқон ёғ-мой комбинатининг ёрдамчи хўжалиги.

Область ва район партия комитетлари, министрликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва халқ депутатлари область, шаҳар, район, қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари, агросаноат бирлашмалари, касаба союз советлари ва комитетлари, комсомол комитетлари, меҳнат коллективларининг бутун диққат-эътиборини [illegible] ва бошқа чорва маҳсулотлари етиштиришни [illegible] учун ҳар бир колхоз, совхоз, ҳар бир ферма резервларидан янада унумроқ фойдаланишга қаратсинлар.

Шу йилнинг шароитларини эътиборга олиб, жамоат чорвачилиги ва аҳолининг шахсий хўжаликларида чорва молларини [illegible] ва ширали хашак [illegible] запасини жамғариш [illegible] дида ҳамма чоралар кўрилсин. Мусобақанинг «Ем-хашакнинг [illegible] резервлари ишга солинсин» деган шиори [illegible] ри ем-хашак [illegible] мужассамлашсин. Озуқа цехлари, [illegible] техникаси ўз вақтида [illegible] қилинсин ва [illegible] луксиз ишлашини [illegible] син, ҳамма [illegible] нолари қишга [illegible] ёрлаб қўйилсин. [illegible] да ремонт [illegible] зилиб, улар [illegible] риаллари, эҳтиёт [illegible] лан таъминлансин. [illegible] лик ходимлари [illegible] ишлаб чиқариш [illegible] маиший шароит [illegible] тўғрисида кўпроқ [illegible] қилинсин. Мусобақанинг ошкоралиги [illegible] маънавий ва [illegible] лантириш, [illegible] тация имкониятларидан [illegible] лиқроқ фойдаланилсин.

КПСС XXVII съездини, Ўзбекистон Компартияси XXI съездини муносиб кутиб олиш йўлида социалистик мусобақанинг самарадорлигини [illegible] тия, касаба союз ва комсомол группалари, депутатлик постлари [illegible] контроли группалари [illegible] ларининг ролини [illegible] син, меҳнат унумдорлигини [illegible] планда ташқари ўстиришни ва маҳсулот таннархини камайтиришни, [illegible] давлат, план, технология ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишга, хўжасизлик ва исрофгарчилик [illegible] га қарши [illegible] алоҳида эътибор [illegible].

СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг [illegible] белгиланган [illegible] ларнинг [illegible] учун, чорвачилик [illegible] резервларини ишга солиш, [illegible]

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети 1984—1985 йил қиш фаслида [illegible] ўтказиш, чорвачилик [illegible] республика социалистик [illegible]

[illegible] ССРнинг [illegible]

«ҲОЗИРГИ ЗАМОН ЁШЛАРИНИ ТАРБИЯЛАШ, ЎҚИТИШ ВА УЛАРГА ТАЪЛИМ БЕРИШ ИШЛАРИНИНГ ҲАММАСИ, УЛАРНИ КОММУНИСТИК АХЛОҚЛИ ҚИЛИБ ТАРБИЯЛАШДАН ИБОРАТ БЎЛСИН».

В. И. ЛЕНИН

БУГУН—БИЛИМЛАР БАЙРАМИ

ХАЛҚ МАОРИФИНИНГ ЯНГИ РАВНАҚИ

Бугун байрам — Билимлар куни. Бу кунни мактаб, ўрта махсус ва олий ўқув юртларининг мураббийлари, талабаларигина эмас, балки бутун совет халқи кенг нишонлайди. Зеро, партиянинг ривожланган социализмни ҳар томонлама такомиллаштиришга, унинг инсонпарварлик моҳиятини намоён этишга, инсоннинг ижодий активлигини янада кучайтиришга қаратилган йўли совет мактаби олдига катта ва масъулиятли вазифалар қўймоқда. Бугунги кунда мактаб парталарида ўтириб, илк сабоқни оладиган ёшлар келгуси асрнинг улуғвор вазифаларини ҳал қиладилар.

Дастлабки қадам ҳамиша катта қийинчиликлар эвазига босилади. Ўтган ўқув йилида республикамиз мактабларида ана шундай дастлабки, мураккаб, айни пайтда истиқболли ишлар—мактабни ислоҳ қилиш вазифаларининг муқаддимаси бошланди. Бу йил совет мактаби тарихида Билимлар куни байрами иккинчи марта нишонланади. Етти ёшдан ўн етти ёшгача бўлган ёш граждандлар мактабларда билим оладилар, тарбияланадилар.

Социал-иқтисодий, фан-техника тараққиёти натижасида ўтган йиллар давомида мактабларда таълим-тарбия бериш мазмуни, методлари бир неча бор қайта тузилди. Амалда қўлланишга татбиқ этилган мактаб ислоҳоти жуда катта, сиёсий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Ислоҳот бир йиллик тадбир эмас, бу иш икки беш йилликка мўлжаллангнлиги билан вазифа тугамайди. Бу муҳим, масъулиятли ишни амалга ошириш учун, аввал, ҳар бир область ва район халқ маорифи бўлимлари, ҳар бир мактабдаги шарт-шароитларни ўрганмоқ даркор. Умумий ишимизнинг шиори шошмасдан, бироқ чўзмасдан, ақл билан аниқ ҳаракат қилишдан иборат бўлиши керак.

Мактаб ислоҳоти тўпланган тажрибаларга бугунги кун фан-техника тараққиёти талаблари нуқтаи назаридан ёндашишни талаб этади. Гоҳо тарбия ишларининг анъаналарига эскирган, орқада қолган система деб қараш ҳоллари ҳам учрайди. Шуни айтиш керакки, устозларнинг бой тажрибасига, педагогик маҳоратига суянмай туриб, келажагимиз эгалари — фарзандларимизга таълим-тарбия бериш мумкин эмас.

Республикамизнинг чорак миллионга яқин ўқитувчилари ўтган ўқув йили давомида таълим-тарбия ишларини такомиллаштириб, дарсларнинг намунали бўлишини таъминлаш йўлида олға томон дастлабки қадамни қўйдилар. Мактаб ислоҳотини амалга оширишнинг илк босқичида педагогларнинг кўргазмали ишлари тажриба сифатида ўрганилди. Уларни кенг ёйиш тавсия этилди. Ҳозир мактаб ўқув планлари ва программаларини, дарсликлар, кўргазмали ўқув қўлланмаларини мукаммаллаштириш ишлари олиб боriляпти.

Министрлигимизда мактаб ислоҳоти муносабати билан 1985—1990 йилларга мўлжалланган методик ишларнинг мазмуни ва формалари хусусида қўлланма ишлаб чиқилди. Бунда биз болаларни олти ёшдан ўқитишга ўтишнинг босқичма-босқич, планли равишда олиб борилишига алоҳида аҳамият берганмиз. Ушбу тадбирни ўтказиш учун, аввало, моддий ўқув базасини, ўқув-методик қўлланмаларни яратиш, дарсликларни чиқариш, ўқитувчилар малакасини ошириш сингари зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш керак. Ўтган ўқув йилида республикамизда 64 синф ташкил қилиниб, унда олти ёшли болалар ўқитилди. Янги ўқув йилида шундай синфлардан 200 га яқини очилади ва уларда ўқишлар рус тилида олиб борилади.

Бундай болалар билан ишлашда орттирилган тажрибалар 1986 йилдан бошлаб бир неча йил мобайнида қўшимча ўқувчи ўринлари вужудга келтирилиши ва ўқитувчи кадрлар тайёрланишига қараб олти ёшдан ўқитишга ўтишда қўл келади. Болаларни мактабда олти ёшдан ўқишга жалб қилиш масаласи халқ маорифи органлари, мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари раҳбарларидан уларга қулай шарт-шароитлар яратиб беришни талаб қилади.

Олти ёшлилар билан ишлашда учрайдиган мавжуд қийинчиликлар ва камчиликларни муҳокама қилиш, республика халқ маорифи органлари ва педагогик коллективлар томонидан доимо эътибор ва ғамхўрликни талаб қиладиган масаладир. Энг муҳими шундаки, олти ёшли болалар ўқув материаллари билан қийналиб қолишига йўл қўймаслик, мактабда ўқитишда боғчаларда уюштириладиган қизиқарли машғулотлар тажрибасидан дарс давомида, дарсдан ташқари вақтда кенг фойдаланиш керак.

Амалга оширилаётган бу ислоҳот педагогик коллективлар, ўқитувчилардан — инсонни, гражданинни, ватанпарварни, фаол ижодкор шахсни тарбиялашни талаб этади.

Оммавий ахборот воситаларига, адабиёт ва санъат асарларига, ҳужжатли материалларга ёндашган ҳолда юқори синфларда лекция, семинар машғулотлари, конференциялар ўтказиб, ўқувчиларни марксча-ленинча эътиқодли қилиб, мустақил, ижодий фикрлашга қобилиятли қилиб вояга етказиш, уларда социалистик Ватаннинг тақдири учун ўз масъулиятини англаш ҳиссини ривожлантириш мактаб вазифасидир.

Эндиликда таълим-тарбия жараёнини, мактаб ўқувчиларига меҳнат таълими беришни ва касб танлашга ўргатишни такомиллаштириш соҳасида илк қадам қўйилди. Фарзандларимиз келажакда, қандай касбни танлашдан, ким бўлиб етишишдан қатъи назар улар дастлаб меҳнат коллективларида чиниқишлари лозим.

Барча йигит ва қизларга меҳнат фаолияти бошлангунча касб ўрганиш имконияти бериладики, бу нарса келгусида умумий таълим ва ҳунар мактабининг бир-бирига яқинлашиши, бирлашишига олиб келади. Бу ўз навбатида В. И. Лениннинг ягона, меҳнат, политехника мактаби тўғрисидаги ғояларини янада ривожлантириш ва рўёбга чиқариш демакдир. Ўқувчиларни меҳнатга тайёрлаш ва тарбиялашни ташкил этишда актив қатнашиш ишлаб чиқариш коллективларининг муҳим вазифаси. Ҳар бир мактабнинг база корхонаси бўлиши шарт. Бундай корхоналар ўқувчиларга таълим бериш ҳамда уларнинг унумли меҳнатини ташкил қилиш, улар билан тарбиявий иш ўтказиб, касб танлашга ўргатиш учун мураббий сифатида мутахассисларни, ишчи ва колхозчиларини юборадилар. Базавий корхоналар мактаб ва мактаблараро устахоналарни, ўқув ишлаб чиқариш комбинатларини, ўқув цехлари ва участкаларини вужудга келтиришлари керак, Айни пайтда мактаб ҳузуридаги ўқув-тажриба участкаларини асбоб-ускуна, техника воситалари билан жиҳозлашни яхши йўлга қўйиш ҳам муҳимдир.

Бу йил мактаб программаларига информатика дарсининг киритилиши бежиз эмас. Келгусида электрон-ҳисоблаш машиналари билан тиллаша олишда шу фанни эгаллаш муҳим роль ўйнайди.

Республикамизда иккинчи она тили — рус тилини ўрганиш учун барча шарт-шароитларни яратиш юзасидан зарур тадбирлар амалга оширилмоқда. Замонавий техника воситалари билан қуролланган янги кабинетлар ташкил қилиняпти. Бироқ бу борада ҳали камчиликларимиз бор. Қишлоқ жойлардаги умумий таълим мактабларида рус тилини ўқитиш ишлари яхши йўлга қўйилган, деб бўлмайди. Бунинг сабаби шундаки, айрим ўқитувчилар дарс давомида умумий сабоқни берадилар-у, ўқувчиларнинг нутқий машқига беэътибор бўладилар. Рус тили бу улуғ тил. Жаҳон маданияти дурдоналарини ўқиш ва ўрганиш воситаси. Мактаб ислоҳотининг асосий йўналишларида таъкидланганидек, «Рус тилини эркин билиш ўрта ўқув юртларини тамомлаётган ёшлар учун норма бўлиб қолиши керак».

Халқимизда ўқитувчиларни қалб меъмори, деб эъзозлашади. Бу бежиз эмас. Зеро, мураббийларга энг азиз фарзандларимизни ишониб топширамиз. Мактабларда ўқув тарбия жараёнининг намунали бўлиши ўқитувчининг маънавий дунёсига, билимига боғлиқ. Бу олижаноб касб ўқитувчидан доимий ижодкорликни, тинимсиз меҳнатни, катта қалб саховати ва энг муҳими, болаларга меҳр-муҳаббатли бўлишини талаб қилади. Шундагина устоз ўз фазилатларини шогирдларига сингдира олади.

Яқинда КПСС Марказий Комитетининг «Горький областида умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш соҳасидаги ишларга партия раҳбарлиги тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Бу программ ҳужжатда мактаб ислоҳотини амалга оширишдаги муҳим вазифалар белгилаб берилди. Республика, шаҳар, область, район педагогик коллективларининг бундан кейинги ишлари учун у муҳим қўлланма ҳисобланади.

Янги ўқув йилида бизларни янги вазифалар кутмоқда. Уларни амалга ошириш, совет мактабини янги поғонага кўтариш ҳаёт талабидир.

А. ФРОЛОВ,
Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари.

Урганчдаги микрорайонлардан бирида янги мактаб биноси қад кўтарди. Бу ерда В. И. Ленин номидаги Хоразм давлат педагогика институти битирувчилари ўзларининг илк фаолиятларини бошлайдилар. Суратларда: (чапдан ўнгга) рус тили ва адабиёти муаллимаси М. Юсупова ва янги мактаб биносининг кўриниши акс этган.

Қ. ОТАЕВ фотолари (ЎзТАГ).

БЎЛАЖАК МЕХАНИЗАТОРЛАР

Кадрлар —партиянинг олтин фонди. Уни янги кучлар билан доимо тўлдириб бориш ҳар бир олий ўқув юрти олдида турган муҳим вазифа ҳисобланади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти қишлоқ хўжалигининг серсоҳа тармоқларига олий маълумотли инженер кадрлар етказиб беради. 1980 йилдан бери қишлоқларда ўрта ҳунар-техника билим юртлари ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумлари учун икки юздан ортиқ инженер-педагоглар тайёрланди. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети ҳар йили чорвачиликни механизациялаш ихтисоси бўйича эллик нафар инженер-механик тайёрламоқда.

Факультетимиз ташкил топгандан бери эса мамлакатимиз зироатчилигини механизациялаш учун қишлоқ хўжалигига шундай кадрлардан 9500 га яқини етказиб берилди. Ўқув-методик, илмий-тадқиқот ва сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш етишиб чиқаётган мутахассисларнинг малакали, ҳар томонлама билимли бўлишида муҳим омилга айланмоқда.

Факультетда ўқув жараёни билан бирга студентларнинг ишлаб чиқаришда олиб борадиган амалий тажрибаларига ҳам катта аҳамият берилади. 1983 йилдан бошлаб талабалар Сирдарё, Жиззах ва Тошкент областларида ўқув-ишлаб чиқариш практикаларини ўтказишмоқда. Студентларимиз ем-хашак тайёрлаш, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилишдек масъулиятли вазифаларни бажаришда деҳқонларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Колхоз ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик мутахассислари улардан ўз маслаҳатларини аямаяптилар, билмаганларини ўргатяптилар.

Ўқув йили давомида факультет студентлари Москва, Волгоград, Горький, Ростов-Дон сингари йирик шаҳарларнинг заводларида ўқув-ишлаб чиқариш практикаларини ўтадилар. Талабаларимиз студентларнинг конструкторлик-технологик бюросида актив қатнашиб, ўзларининг илмий лаёқатларини намойиш этмоқдалар. Улар иккита авторлик гувоҳномасини олишга сазовор бўлдилар.

Амалда татбиқ қилинаётган мактаб ислоҳотининг асосий йўналишлари олий мактабга ҳам тааллуқлидир. У ерда таъкидланганидек, олий мактаб иқтисодий, социал ва маданий тараққиётимизнинг суръатларига катта таъсир кўрсатади. Социалистик хўжалик юритиш системасини фан-техника тараққиётининг энг янги ютуқлари билан узвий равишда бирлаштириш айни олий мактабда амалга ошириладиган вазифадир. Институтимиз коллективи ана шу вазифаларни бажаришда барча имкониятларни ишга солаверади.

Ҳ. ХАЙРУЛЛАЕВ,
Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти партия ташкилотининг секретари.

Рус тили—қардошлик тили

ШАРАФЛИ БУРЧ

Интернационал дўстлик ва қардошлик тили—рус тилини ўрганишга қизиқиш ошиб бораётгани бежиз эмас. Бу буюк тил жаҳон маданияти дурдоналаридан, фан ва техника янгиликларидан баҳраманд бўлишимизда ҳаётбахш омил бўлиб хизмат қилмоқда. Айниқса, ёш авлоднинг ҳар томонлама етук, фикр доираси кенг кишилар бўлиб камол топишида унинг аҳамияти ғоят катта.

Рус тилини эркин билиш ўрта ўқув юртларини тамомлаётган ёшлар учун норма бўлиб қолиши кераклиги мактаб ислоҳотида ҳам алоҳида таъкидланган. Шаҳримиз маорифчилари ёшларга рус тилини мукаммал ўргатишга ҳаракат қилмоқдалар. Ўндан ортиқ мактабда 44 нафар рус тили ва адабиёти ўқитувчилари ўқувчиларга таълим беряпти.

Мактабда ўқиб юрган кезларим рус тили ўқитувчиси бўлиш менинг орзуим эди. Муаллимим М. Виноградовадан сабоқ олдим. Эндиликда ўзим ўқувчиларга рус тилидан дарс беряпман. М. Алимова, Г. Мажидова сингари шогирдларим билан фахрланаман. Мактабимизда рус тили кабинети замонавий ўқув қуроллари, техника воситалари билан жиҳозланган. Метод бирлашма йиғилишларида ўқув-тарбия ишларини замон талабларига мувофиқ уюштириш, рус тили ўқитишни янада яхшилаш ҳақида кўп сўз юритамиз. Булар амалий ишларимизда катта наф беряпти.

Биз ёшларнинг улуғ рус тилини она тилидек эгаллаши йўлида билимимиз ва қалбимиз ҳароратини аямаймиз.

О. КАРИМОВА,
Китоб шаҳридаги Охунбобоев номли 4-ўрта мактаб ўқитувчиси.

БОЛАЛАР ШОИРЛАРИ ИЖОДИДАН

Қуддус МУҲАММАДИЙ,
Ўзбекистон ССР халқ шоири

ИСТИҚБОЛ КУТАР СЕНИ

СЕНТЯБРЬ ҚЎШИҒИ

Биринчи сентябрь—ўқиш байрами,
Бутун борлиқ ўқувчини олқишлар.
Бу кун олам ўзгачадир, наво-ю,
Еллар эсиб дилларга шавқ бағишлар.

Саҳий куз—бу, боғ-у роғлар ғарқ пишган,
Олтин кузак дастурхони чамандир.
Нок-нашвати тапиллаб ерга тушган,
Беҳи—олтин, қизилсултон—ёқут-дур.

Боғ-роғларда барглар аро мўралар,
Ҳусайни-ю, кўзни олар олмалар.
Полизларда ананаслар ёрилар,
Косасига сиғмас анор доналар.

Оқ буғдойнинг нони тушмиш жилдларга—
Отланмишдир ўғил-қизлар мактабга.
Тилак шуки, аъло ўқинг болалар,
Деб кузатиб қолар ота-оналар.

Болалар дер:—Мақсадлар эрур катта,
Тирмашамиз фан тоғин чўққисига.
Бир кун учиб етгусимиз албатта—
Тубсиз осмон гумбазин қир-учига.

Аъло ўқинг деган бобомиз Ленин,
Илм-ла ечгаймиз оламнинг сирин.
Ер йўлдошин замин бўйлаб учирган
Илм—полвон, ҳақиқий ҳикмат экан.

Илм билан чақмоқни ҳам тутамиз,
Фан лочини қанотига миниб тез
Юлдузлар мамлакатин забт этамиз,
Она-ерни осмонга тенг этамиз...

Болаларнинг орзуси шу, аҳди шу,
Сизга айтсам, келажакнинг бахти бу!

КИТОБИНГ—ОФТОБИНГ

Ватанинг кутар сени —
Ўғлим, билиб қўй шуни.
Қизим, яхши бил шуни —
Аҳд йўлига бошловчи,

Бахт йўлига бошловчи,
Мактабингга меҳр қўй.
Умрингнинг олтин даври,
Олтиндан ортиқ даври —

Болалик чоғинг асли
Баҳорга ўхшатаман, —
У шундай яшноқ фасл
Фаслки, ноёб, асл.

Барча хислат унга ёр,
Сенинг шундай умринг бор.
Фурсатни қўлдан берма,
Капалакдек липиллаб —

Кўп ўйинга берилма.
Деҳқон каби тиришқоқ,
Ишчидек бўл уюшқоқ.
Илм конини кавла —

Билим конини кавла.
Билакни чиниқтиргин,
Ақлинг пўлатдек тобла.
Шоввозим, қани, мундоқ

Синчиклаб атрофга боқ.
Сени чорлар дара-тоғ:
«Хазинамни ол, ўртоқ,
Мунтазирман йўлингга»,—

Дер. Кўз тикиб эрта-кеч
Қуёш чиқар, ой чиқар.
«Эй фарзандим, нурим ич»,
Деб тургандай ҳамма ёқ.

Илм ол, ҳунар танла,
Билим ол, ҳунар танла —
Ватаним кутар сени.
Ўғлим, яхши билиб қўй,

Қизим, яхши билиб қўй,
Аҳд йўлига бошловчи
Бахт йўлига бошловчи —
Китобинг, ҳам мактабинг,
Ватанингга меҳр қўй.

ЭРКИНЖОННИНГ МУРОДИ

Мактабимиз девори оқ, пештоқда
Ўқиш сўзи ёзилгандир уч марта.
Маъноси не, уқай, бу—бурч, албатта.
Уқсам агар, фойдаси бўлур катта,

Деб Эркинжон ўқиш сўзин ўйлабди,
Ўйлаб-ўйлаб ўй дарёсин бўйлабди.
Ғаввос каби дури-гавҳар излабди.
Топганини маржон мисол тузабди,

Бу кўнглини, сизга айтсам, хушлабди.
Хўш, Эркинжон нималарни ўйлабди,
Ўй дарёсин, қани, қандай бўйлабди!
«Энг аввало, ўқиш асли уқишдир,

Уққанингни бари сенга юқишдир,
Юққанидан яна билим тўқишдир,
Самарини турмушингда кўришдир,
Сўнгра уни барчага уқтиришдир.

Аслида шу—биринчи ўқиш, демак
Ўқиб, уқиб улкан йўлга туш, демак.
Иккинчиси—ўқиганинг Ватанда,
Нурек, БАМда, қўриқда, ҳар қадамда.

Пахтазор-у чорвада, қурилишда,
Коинотда—мислсиз бурилишда
Йиққан илмнинг эзгу ишда асқотсин,
Элинг севиб сени оқилим, десин.

Аслида бу—иккинчи ўқиш, демак,
Илм-у фанга янгиликлар қўш, демак.
Олим бўлиб, олам бўйлаб жўш, демак.
Учинчиси—илмларнинг олийси,

Маърифатнинг офтоби у, шонлиси,
Маркс, Ленин бобомизнинг илмидир.
Янги олам—Коммунизм илмидир.
Инсоният минг йил орзу қилган шу —

Келажакнинг маёғи бу, иқбол—бу.
Шууримизга зиё берган ўшадир,
Мақсад эзгу бўлгач ғайрат жўшадир».
Эй фарзандлар, эшитдингиз Эркиннинг

Ўқиш сўзи ҳақидаги фикрини.
Қани, сиз ҳам ўқиш сўзин ўйланг-чи!
Ўқиш сўзин уқиб, олам бўйланг-чи!..
Мактабимиз девори оқ, пештоқда
Ўқиш сўзи ёзилгандир уч марта.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Ички ишлар органлари ходимларини «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлаш тўғрисида

Жамоат тартибини сақлаш, оғир жиноятларни фош қилишдаги хизматлари учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин:

Аҳмадалиев Раҳмон — халқ депутатлари Наманган район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Жўраев Абдуқодир Мавлонович — Фарғона шаҳар халқ депутатлари Киргули район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Иброҳимов Самутжон Собитович — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг бўлим бошлиғи.

Каримқулов Муротқул — Сирдарё область халқ депутатлари Гулистон шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Кенжабоев Каримжон — Андижон область халқ депутатлари Пахтаобод район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори.

Миразимов Маҳмуд — халқ депутатлари Жиззах район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори.

Мирҳожиев Жалолиддин Мирзакаримович — халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг терговчиси.

Николаев Александр Викторович — Тошкент шаҳар халқ депутатлари Куйбишев район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Очилов Баҳриддин Нурбекович — Сирдарё область халқ депутатлари Янгиер шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг инспектори.

Ризаев Мубин Солиҳович — Тошкент шаҳар халқ депутатлари Чилонзор район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг ходими.

Тешабоев Абдураҳмон Маҳмудович — халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг катта оператив вакили.

Халилаев Йўлдошбой Ғойипович — Қорақалпоғистон АССР халқ депутатлари Хўжайли район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Ҳамроев Қаюмбой Раҳмонович — Бухоро область халқ депутатлари Пешку район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори.

Ҳамроқулов Тоҳир — Самарқанд шаҳар халқ депутатлари Боғишамол район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори.

Ҳасанов Аҳмаджон — Тошкент шаҳар халқ депутатлари Ленин район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта оператив вакили.

Ҳожиев Тўрабой Хушниёзович — Сурхондарё область халқ депутатлари Термиз шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта участка инспектори.

Файзиев Шароф Султонович — Самарқанд шаҳар халқ депутатлари Сиёб район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг катта оператив вакили.

Йўлдошев Бозорбой — Хоразм область халқ депутатлари Гурлан район Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Юсупов Ўроқ — Қашқадарё область халқ депутатлари Шаҳрисабз шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бўлимининг участка инспектори.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри.
1985 йил 30 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасида самарали ишлари ва ҳуқуқ-тартиботни бузишларга қарши актив кураш олиб борганликлари учун Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги бошқармасининг катта терговчиси Абдухалил **Ғуломов**, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги бошқармалари бошлиқларининг ўринбосарлари Уйғур Тўхтамуротович **Султонов** ва Семен Григорьевич **Черний** ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

Республика ички ишлар органлари ходимларининг бир группаси хизмат бурчини намунали бажарганлиги ва жиноятга қарши курашда актив қатнашганлиги учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЭРТАГА—ВСР МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

Вьетнам Демократик Республикаси эълон қилинганлигининг 40 йиллиги байрам қилинаётган шу кунларда ВСР Илмий тадқиқотлар маркази коллективи ҳам ўзининг ўн йиллигини нишонламоқда. Таркибида ўнлаб институтлар бўлган бу марказ республикада тадқиқотлар ўтказиш давлат программаларини умумлаштиради.

Суратда: Марказга қарашли уруғчилик станцияларидан бирида.

ВИА—ТАСС фотоси.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР

✦ 1945 йил Август революцияси ғалабасига қадар Вьетнам мустамлака мамлакат бўлиб, экономикаси кам ривожланган саноат ва аграр тармоқдан иборат эди. Мамлакатда электр энергетика, машинасозлик ва бошқа шунга ўхшаш индустрия тармоқлари йўқ эди ҳисоб.

✦ 1984 йилга келиб, Вьетнам Социалистик Республикасида 4,83 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилди, 6,5 миллион тонна кўмир қазиб олинди, 1,6 миллион тонна цемент тайёрланди.

✦ Ўтган йили бир қатор провинцияларда бўлган табиий офатларга қарамасдан, 17,3 миллион тонна дон маҳсулотлари тайёрланди. 1983 йили Вьетнам четдан озиқ-овқат келтириш ташвишидан қутилди.

✦ Бу йил ВСР қишлоқ меҳнаткашлари 19 миллион тонна озуқа ғалласи етиштириш учун курашмоқда.

✦ ВСРнинг ташқи савдо соҳасидаги энг йирик шериги Совет Иттифоқидир. 1984 йилда Вьетнам ташқи савдоси ҳажмининг 64 проценти СССРга тўғри келди. Сўнгги тўрт йил ичида СССР ва ВСР ўртасидаги товарооборот 4,3 миллиард сўмни ташкил қилди.

(АПН).

ТИНЧЛИККА ДАЪВАТ

ХАНОЙ. Вьетнам Социалистик Республикаси АҚШ империализми авж олдириб юборган ядровий қуролланиш пойгасини, уни космик фазога чиқариш режаларини қатъий қоралайди, деб таъкидланади Вьетнам касаба союз федерациясининг баёнотида. Федерация касаба союзларининг тинчлик учун кураши куни яқинлашиб қолганлиги муносабати билан бу ерда баёнот эълон қилди.

Ҳозирги мураккаб халқаро шароитда, деб таъкидланди ҳужжатда, Совет Иттифоқининг, бошқа социализм мамлакатларининг янги тинчлик ташаббуслари алоҳида аҳамиятга эга бўлмоқда. СССРнинг ҳар қандай ядро портлатишларини бир томонлама тўхтатиш тўғрисидаги қарори ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган бўлиб, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларига мосдир. ВСР меҳнаткашлари СССРнинг планетада, жумладан Осиёда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашга қаратилган конструктив ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқдалар.

Вьетнам халқи, дейилади баёнотда, Ҳинди-Хитой мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг конференциясида олға сурилган конкрет таклифларга юқори баҳо бермоқда, бу таклифлар Жануби-Шарқий Осиёда кескинликни юмшатишга, регионадаги барча проблемаларни тинч йўл билан ҳал этишга қаратилгандир.

ДЕҲЛИ. Умумҳиндистон тинчлик ва бирдамлик ташкилоти Ҳиндистон меҳнаткашларига, касаба союзлари ва тинчлик тарафдорлари ташкилотларини Рейган маъмуриятидан СССРдан намуна олиб, ядро синовларини тўхтатишини талаб қилишга чақирди.

Умумҳиндистон тинчлик ва бирдамлик ташкилотининг биринчи сентябрда нишонланадиган касаба союзларининг тинчлик учун кураши куни арафасида бу ерда эълон қилинган баёнотида жаҳон жамоатчилиги Совет Иттифоқи ядро синовларини тақиқлаб қўйганлигини табриклаётган бир пайтда президент Рейган навбатдаги ядро синовини ўтказишга розилик берганлиги таъкидланади. Ҳарбий устунликка эришиш васвасасига тушиб қолган Вашингтон ядро хавфини тугатиб, атом қуролидан ҳоли бўлган тинч шароитда яшашга интилаётган халқларнинг ирадасини менсимай, йўлдошларга қарши ишлатиладиган қуролларни космосда синаб кўришга тайёргарлик кўрмоқда.

КАНБЕРРА. Янги Зеландия Социалистик бирлик партиясининг органи «Нью Зиленд трибюн» газетаси Янги Зеландия меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни касаба союзларининг тинчлик учун кураши кунида актив иштирок этишга ва шу йўл билан бутун дунёда кучайиб бораётган урушга қарши ҳаракатни қўллаб-қувватлашга чақирди.

Янги Зеландия ва жаҳондаги бошқа мамлакатларнинг меҳнаткашлари ядровий қуролланиш пойгаси тўхтатилишидан манфаатдордирлар, деб ёзади газета, шунингдек ядровий қуролланишга сарфланаётган кўп миллионлаб доллар маблағдан озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтириш, соғлиқни сақлаш, маорифни яхшилаш, нормал уй-жой шароитлари яратиш учун фойдаланиш кераклигини таъкидлайди. Ичида ядро қуроли бўлган Америка кемаларининг мамлакат портларига киришини тақиқлаб қўйган Янги Зеландия лейбористлар ҳукумати тутган йўлга газетада ижобий баҳо берилган.

«Нью Зиленд трибюн» газетаси Янги Зеландия меҳнаткашларини 1 сентябрь куни ядровий қуролланиш пойгаси, ядро қуролларини синашни давом эттириш, радиоактив чиқитларни Тинч океани регионида сувга чўктириш сиёсатини қаттиқ қоралаб чиқишга чақирди.

(ТАСС).

ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ТУГАГАНЛИГИ ВА МИЛИТАРИСТЛАР ЯПОНИЯСИ ТОР-МОР ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ҚОНУНИЙ ЯКУН

Бундан 40 йил муқаддам, 1945 йилнинг 2 сентябрида милитаристлар Японияснинг сўзсиз таслим бўлиши тўғрисидаги актга имзо чекилган эди.

Суратда: Жанубий Сахалин узра совет байроғи. Сурат «Советский Сахалин» газетаси архивидан олинган.

ТАСС фотохроникаси.

Бундан 40 йил муқаддам, 1945 йил баҳорида фашистлар Германияси сўзсиз таслим бўлгач, Европа қитъасида тинчлик қарор топди. Айни шу пайтда Узоқ Шарқ ва Тинч океан ҳавзасида қонли жанглар борар, иккинчи жаҳон уруши давом этарди. Хитой, Корея, Ҳинди-хитой, Бирма, Филиппин, Индонезия халқлари япон босқинчилари зулми остида азоб чекарди. Гарчанд, Европада фашистлар Германияси тор-мор келтирилган, Япония сиёсий жиҳатдан тамомила яккаланиб қолган, унинг стратегик ва иқтисодий позицияси кескин заифлашган бўлса ҳам япон милитаристлари урушни чўзиш йўлини тутишди.

Японияниннг ҳарбий-сиёсий раҳбарлиги Потсдам декларациясининг сўзсиз таслим бўлиш ҳақидаги талабини рад этди, урушни «ғалаба билан туғаллаш»гача давом эттириш ҳақида қарор қабул қилди. Япон империалистлари Манчжурия ва Кореяда ўзлари ташкил этган ҳарбий-иқтисодий база ва плацдармга алоҳида умид билан қарадилар. Император қуролли кучларининг асоси бўлган Квантун армияси ана шу база ва плацдармга таяниб, узоқ давом этадиган жанговар ҳаракатлар олиб бориши лозим эди.

1945 йилнинг август ойига бориб, Квантун армиясининг жанговар составида бир миллиондан кўпроқ солдат ва офицер бор эди. Улар 1215 танк, 6640 артиллерия тўпи, 1907 жанговар самолёт билан қуроллангандилар. Квантун армиясининг асосий қисми жанговар тажрибага эга эди. У антикоммунизм, шовинизм ва императорга содиқлик руҳида тарбиялангланди.

Уч буюк давлат — СССР, АҚШ ва Англиянинг бошлиқлари иккинчи жаҳон урушининг якунловчи босқичида унинг қандай боришини олдиндан кўра билдилар. 1945 йилнинг февраль ойида бўлган Ялта конференциясида фашистлар Германияси мағлуб бўлганидан сўнг икки-уч ой ўтгач, Совет Иттифоқи милитаристик Японияга қарши урушга киради, деб келишишди. Ана шу шартнома ва иттифоқчи мамлакатлар олган ўзаро мажбуриятга кўра Совет Иттифоқи Олий Бош қўмондонлиги Манчжурия стратегик ҳужум операцияси плани ва режасини ишлаб чиқишга киришди.

СССРнинг япон агрессорларига қарши урушга киришиши кўп йиллар давомида милитаристик Японияниннгароқчиларча ҳужумига дучор бўлган Осиё қитъасининг шарқий қисмидаги барча халқлар манфаатларига мос бўлиб тушар эди. Совет ҳукумати 1945 йилнинг 8 августида иккинчи жаҳон урушини тугашини, тинчликни қарор топтиришни тезлаштириш, Узоқ Шарқдаги чегараларимиз хавфсизлигини таъминлаш; Осиё халқларига уларнинг ўз озодлиги учун курашда интернационал ёрдам кўрсатиш учун СССР 9 августдан бошлаб ўзини Япония билан уруш ҳолатида ҳисоблашини эълон қилди. Монголия Халқ Республикаси Кичик хурали ва ҳукумати бирлашган миллатлар томонида туриб Японияга қарши уруш эълон қилди ва Совет ҳукуматининг баёнотига қўшилганлигини маълум қилди.

Совет-Монгол қўшинлари 1945 йилнинг 9 августида бир вақтнинг ўзида уч томондан ғарб, шарқ ва шимолдан ҳужумга ўтдилар. Асосий зарба Забайкалье фронтининг асосий кучлари томонидан Монголия территорияси орқали берилди. Ушбу фронтга кирувчи совет-монгол қўшинларининг отлиқ — механизациялашган группаси, жануб томонда Забайкалье фронтининг зарбдор группировкаси ҳаракатига йўл очиб бериш мақсадида Калган йўналишида 350 километр кенглик бўйлаб икки группага бўлиниб ҳужумга киришди.

Забайкалье, биринчи ва иккинчи Узоқ Шарқ фронтлари қўшинлари ташаббусни қўлларига олиб, Манчжурия территориясининг ичкарисига муваффақият билан илгарилаб бордилар. Натижада ҳужумнинг дастлабки олти кунида япон армиясига жиддий талафот етказилди. Квантун армиясининг кўпчилик қисмлари ва қўшилмалари ҳали қаршилик кўрсатаётган бўлса-да, Япония ҳукумати 14 августда таслим бўлиш ҳақида қарор қабул қилди.

Уруш операциясининг иккинчи босқичида кучайиб бораётган кескин зарбалар натижасида учала фронт қўшинлари Манчжурия текислигига чиқишди. Муҳим саноат марказлари бўлган Мукден, Чанчун, Харбин, Гирин эгалланди. Шимолий Корея қирғоқларига ташланган денгиз ва ҳаво десантлари япон босқинчиларини Корея партизанлари иштирокида Шимолий Кореядан қувиб чиқарган 25-армия қўшилмаларининг қуруқликда олға томон ҳаракатини тезлаштирди.

Квантун армиясининг бош қўмондони қуролли қаршиликнинг фойдаси йўқлигини кўриб, 17 августда ҳарбий ҳаракатларни тўхтатиш ҳақида фармойиш берди. Аммо фронтнинг кўпгина участкаларида япон қўшинларининг қисмлари қаршилик кўрсатишни давом эттирдилар. Август ойининг охирида Манчжуриянинг барча территорияси япон босқинчиларидан тўла озод қилинди. Совет қўшинлари 593 минг солдат ва офицерни асир олдилар. Катта миқдорда қурол ва ҳарбий техника қўлга киритилди. 32 дивизия, 25 бригада, махсус топшириқни бажарадиган ва бошқа турли хил қўшинларнинг қисмлари қуролсизлантирилди.

Япония милитаристлари қуруқликдаги кучларининг йирик стратегик группировкаларидан бири тор-мор этилиб, АҚШ ва Англияга қарши узоқ чўзиладиган уруш олиб боришга қўл келадиган қуруқликдаги муҳим иқтисодий базаси ва плацдармини бой бергач, таслим бўлишга мажбур бўлди. Америка Қўшма Штатларининг 1945 йил 6 ва 9 августида Хиросима ва Нагасаки шаҳарларига атом бомбаси ташлашига ҳарбий зарурат йўқ эди. Бу Япония ва унинг армияси тақдирини ҳал қилгани ҳам йўқ. Иккинчи жаҳон урушининг боришидан мағлубият рўй бериши маълум эди. СССРнинг урушга кириши иккинчи жаҳон урушининг Узоқ Шарқ, Осиё қитъасининг жануби-шарқий қисми ва Тинч океан ҳавзасида давом этиши ва якунланишига ҳал қилувчи таъсир кўрсатди.

Фашистлар Германияси ва милитаристик Японияниннг тор-мор этилиши туфайли империализмнинг реакцион кучлари ҳолсизланди. Осиёнинг кўпгина мамлакатларидаги халқлар ҳарбий ғалабалар туфайли мустамлака ва миллий қарамликдан озод бўлдилар, иқтисодий ва социал тараққиёт йўлига ўтиб олдилар. Аммо Японияниннг ҳукмрон доиралари бу ўтмиш сабоқларини унутиб, АҚШ империалистларининг ҳар томонлама мададига таяниб, айни вақтда мамлакатни милитарлаштирмоқдалар, уни янги урушга тайёрламоқдалар. Япон милитаристлари ўзларининг босқинчилик мақсадлари планини ишлаб чиқиб, ўз олдиларига узоққа борадиган ғаразли сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий мақсадларни қўймоқдалар. Осиёда ўз ҳукмронлигини қарор топтириш, Осиё қитъасининг жануби-шарқий қисмини таъсир доирасига олишга ва мамлакатни агрессия йўлига солиб юборишга ҳаракат қилмоқдалар.

Япония ўзаро хавфсизликни таъминлаш баҳонасида ўз ерини Америка қўшинларини жойлаштириш, ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучлари базалари учун бермоқда. Бу базаларнинг ҳаракат қилиши мумкин бўлган доирасига Узоқ Шарқ, Сибиргина эмас, Монголия Халқ Республикаси, Осиё ва Тинч океан ҳавзасининг бошқа мамлакатлари ҳам киради.

Узоқ Шарқдаги воқеаларнинг бориши Шарқий Осиё ва Тинч океан атрофида яшовчи халқлардан АҚШ, Япония ва Жанубий Корея кўраётган хавфли ҳарбий тайёргарликка қарши юксак хушёрлик кўрсатиш ҳамкорликда актив ҳаракат қилишни талаб қилади. Америка — Японияниннг Осиё мамлакатларини қарама-қарши ҳарбий-сиёсий группировкаларга бўлиб юбориш, бир мамлакат билан иккинчиси ўртасига нифоқ солиш стратегиясига қарши Узоқ Шарқда коллектив хавфсизлик ва тинчликни таъминлаш манфаати учун хизмат қилувчи ҳамкорлик сиёсатини қўйиш керак.

В. ПЕТРОВ,
Совет Иттифоқи Маршали, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

(АПН).

МАРДЛИККА ТАЪЗИМ

Урганч ремонт заводи ишчиси Машариб Отажонов хуштабиат, камсуқум одам. Фронт хотираларидан сўзлаб беришни илтимос қилганимизда бир оз истиҳола қилди. Кейин вазмин гап бошлади:

— Урушни эслаш оғир. Эсламасдан ҳам бўлмайди. Қурбонлар, ҳали битмаган жароҳатлар озми. Бугунги гўзал ҳаёт — буюк зафарлар нашидаси. Ҳа, Ғалаба билан фахрланиш мароқли. Аммо уруш сабоқларини унутмаслик, тинчликни қадрлаш ва сақлаб қолиш керак. Мен икки қитъа бўйлаб жанговар йўлни босиб ўтганлардан бириман. Уруш даҳшатини авлодлар асло кўрмасин.

Икки қитъа деганида, Машариб ака Европада Германия фашизмига, Осиёда Япония империалистларига қарши олиб борилган жангларда иштирок этганлигини кўзда тутганди.

Тиш-тирноғигача қуролланган Япония милитаристларини тор-мор қилиш учун мислсиз матонат ва ирода кераклигини у яхши билардн. Аммо 3-Белоруссия фронтида урушнинг не-не даҳшатларини бошидан кечирган, жанглар оловида чиниққан Машариб заррача ҳадиксирамади, пўлатдек мустаҳкам ирода ва ғалабага ишонч унга ҳамиша ёр бўлди.

Манчжурияни озод қилиш учун шиддатли жанглар давом этарди. Ўқчи қисмнинг бўлим командири Машариб ўз жангчиларини Гоби дашти ва Хинган чўққилари оша ҳужумга бошлаб борди.

Машариб Отажоновнинг кўкрагида ярақлаб турган орден ва медаллари ёнига «Япония устидан қозонилган ғалаба учун» медали қўшилди.

Япония империалистларига қарши жангларда иштирок этган уруш ветеранларидан яна бири Урганч аэропорти ишчиси Олим Қурбоновдир. 5-артиллерия полки пулемётчиси Олим 1945 йилнинг 9 августидан сентябрь ойи бошларигача қадар Жанубий Сахалин ва Куриль оролларигача бўлган жанговар йўлни босиб ўтди.

1-Узоқ Шарқ фронтида бронеполк қисми сиёсий раҳбари бўлиб хизмат қилган катта лейтенант Георгий Павлович Клейменов Думин ва Хунгин шаҳарлари учун бўлган жангларда қаҳрамонлик кўрсатиб Олий Бош қўмондон ташаккурига сазовор бўлди.

Иккита Қизил Юлдуз ордени кавалери Раззоқ Худойбергенов, 13-автобаза шофёри Ўскин Қурбонов, кекса пенсионер Бозор Хўжаниёзовлар ҳам милитаристик Япония устидан қозонилган ғалабага қўлда қурол билан ҳисса қўшганлардан.

Урганч шаҳри меҳнаткашлари уларни фронтчи ветеранлар сифатида сидқидилдан ҳурмат қиладилар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«ИЛҲОМ» САҲНАСИДА

Тошкентда театр ёшларининг «Илҳом» экспериментал студияси очилганига ўн йил бўлди. Шу давр ичида студия ёш актёрлар, режиссёрлар ва драматургларнинг илк қадамлари ва изланишлари учун чинакам маданият масканига айланди. Унинг саҳнасида ижро этилаётган кўпгина асарлар санъат мухлисларига манзур бўлмоқда. «Илҳом» ёшлари классик драматургия намуналарига ҳам дадил мурожаат қилмоқдалар.

Суратда: студияда Б. Брехт асари асосида саҳналаштирилган «Мешчанлар тўйи» спектаклидан бир кўриниш.

ОБ-ҲАВО

БУГУН

Синоптиклар Ўзбекистонда ҳаво бир оз булут бўлишини, ёғингарчилик кутилмаслигини хабар қилмоқдалар. Фақат Тошкент области ва Фарғона водийсининг тоғли районларида, баъзи жойларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлади. Шимоли-шарқдан секундига 6-10 метр тезликда шабада эсади, айрим жойларда шамол тезлиги секундига 11-14 метрга етади. Кечаси 12-17, кундузи 25-30, баъзи жойларда 33 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли бўлади, ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли-шарқдан секундига 6-10 метр тезликда шабада эсади. Кечаси 13-15, кундузи 27-29 даража иссиқ бўлади.

КЕЛГУСИ ҲАФТАДА

Синоптикларнинг хабар қилишларича, келгуси ҳафтада Ўзбекистоннинг кўпчилик районларида кечалари 11-16, кундуз кунлари 26-31 даража иссиқ бўлади. Қашқадарё, Сурхондарё областларида кечаси 14-19, кундузи 28-33 даража иссиқ бўлади.

Айрим кунлари ҳарорат 33-35 даражага, республиканинг жанубида 36-37 даражага кўтарилади.

Келгуси ҳафтанинг охирларида ҳавода булут кўпайиши кутилади. Баъзи районларда, асосан тоғлиқ районларда қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши мумкин.

Келгуси ҳафта мобайнида ўртача ҳарорат кўп йиллик ўртача даражага яқин бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА СЕНТЯБРЬ ОЙИДА КЎРСАТИЛАДИГАН СПЕКТАКЛЛАРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/IX да — ТОҲИР ВА ЗУҲРА.
2/IX да — ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ.
4/IX да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
5/IX да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
6/IX да — ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
7/IX да — ПАРАНЖИ СИРЛАРИ (премьера).
8/IX да — ТУЯҚУШ БОЯҚИШ (12.00), КУЛГИ ВА ШОДЛИК КЕЧАСИ (19.30).
9/IX да — ОЛИФТА.
11/IX да — КУМУШ ШАҲАР МАЛИКАСИ.
12/IX да — ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН.
13/IX да — МАНГУЛИК.
14/IX да — ГУЛСАРА.
15/IX да — ТУЯҚУШ БОЯҚИШ (12.00), КУЛГИ ВА ШОДЛИК КЕЧАСИ (19.30).
16/IX да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
18/IX да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
19/IX да — ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ.
20/IX да — ПАРАНЖИ СИРЛАРИ.
21/IX да — ОЛИФТА.
22/IX да — ТУЯҚУШ БОЯҚИШ (12.00), ТОҲИР ВА ЗУҲРА (19.30).
23/IX да — ХОТИНИМНИНГ ЭРИ.
25/IX да — МАНГУЛИК.
26/IX да — ТОШБОЛТА ОШИҚ.
27/IX да — ГУЛСАРА.
28/IX да — УЗИЛГАН ТОРЛАР.
29/IX да — ТУЯҚУШ БОЯҚИШ (12.00), ГУЛСАРА (19.30).
30/IX да — ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ.

Спектакллар соат 19.30 да бошланади.

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлиги
ТОШКЕНТ ТАРМОҚ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1985—1986 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти тегирмон ва омихта ем корхоналари учун мутахассислар, тунукасоз усталар, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарлар, дон маҳсулотлари сифатини аниқлаш бўйича лаборантлар тайёрлайди.

Ўқиш муддати бир йил.

8—10-синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Қабул қилинганлар ойига 40 сўм миқдорда стипендия ва бепул овқат билан таъминланади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга ушбу ихтисос бўйича ўрта махсус ва олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Директор номига ёзилган аризага қуйидагилар қўшиб тақдим этилади: маълумоти тўғрисида ҳужжат, таржимаи ҳоли, соғлиғи тўғрисида медицина справкаси, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, 3 дона фотосурат (3х4 см) ва турар жойидан справка.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

Билим юрти адреси: 700048, Тошкент шаҳри, 2-Сельмаш проезди, 15-уй (13-трамвай; 16, 48, 72, 21, 30-автобусларнинг «Ташсельмаш» бекати). Телефонлар: 66-02-26, 66-02-16.

30-ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1985—1986 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЗОҚ МАНЗИЛЛАРГА ҚАТНАЙДИГАН ПАССАЖИР ПОЕЗДЛАРИ ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ. Ўқиш муддати 10 ой. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади;

РЕФРИЖЕРАТОРЛИ ПОЕЗДЛАРНИНГ МЕХАНИГИ ВА ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ. Ўқиш муддати бир ярим йил. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларга 72 сўмдан стипендия берилади. 17 ярим ва ундан катта ёшдаги ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади;

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИСИ. Ўқиш муддати 10 ой, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади. 17 ярим ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган ерига бориш учун бепул темир йўл билети берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), ҳарбий билет, турар жойидан справка, 3Х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1,5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар: умумий овқатланиш корхоналари экономикаси ва уни ташкил этиш, озиқ-овқат моллари товаршунослиги;

ассистентлар: умумий овқатланиш корхоналари экономикаси ва уни ташкил этиш, умумий овқатланиш маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологияси;

доцент — савдо экономикаси;

катта ўқитувчилар: илмий коммунизм, граждан мудофааси ва медицина тайёргарлиги (медицина фанлари кандидати — медицина тайёргарлиги курси бўйича) статистика;

Конкурс муддати — 11 сентябргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Самарқанд шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аппарати ҳамда Ишлар мудирлиги партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитет аппаратининг масъул ходими Ш. К. Ғатаулинга онаси

Фатиха ГАТАУЛИНАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон касаба союзларининг республика Совети аппарати маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари «Узсовпроф» ташкилий-инструкторлик бўлими мудирининг ўринбосари М. М. Тўлагановага отаси

Мирзаали ТУЛАГАНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Республика Театр жамияти ва маданият ходимлари касаба союзининг республика комитети Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон Театр жамиятининг аъзоси

Дадаали СОАТҚУЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

1 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-І. 9.00 — «Время». 9.40 — «Ҳар доим бўлсин, қуёш». 10.25 — «Спортлото». 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 12.05 — «Здоровье». 12.50 — «Тонгги почта». 13.20 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.20 — «Музыкали киоск». 14.50 — Мультфильмлар. 15.20 — «Саёҳатчилар клуби». 16.20 — Концерт. 16.50 — «Бугун — Билимлар куни». 17.20 — Концерт. 18.05 — «Ералаш». 18.40 — «Халқаро панорама». 19.25 — «Одамлар ва денгиз». 20.15 — Мультфильм. 20.25 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 21.15 — «Время». 21.45 — Футбол. Жаҳон чемпионати. 1/4 финал. 24.00 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. 00.15 — Янгиликлар.

МОСКВА-ІІ. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.15 — «Қувноқ ноталар». 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Рус тили. 10.35 — Телефильмлар. 11.15 — Концерт. 12.00 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 13.00 — Илмий-оммабоп фильм. 13.20 — Замондошларимиз музикалари. 14.20 — «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 15.20 — «Машҳур совет композиторлари — Ленин мукофотининг лауреатлари». Д. Кабалевский. 15.50 — «Виждон». Бадиий фильм. 1-серия. 17.15 — «Дунё ва ёшлар». 17.50 — Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. 18.05 — Концерт. 19.00 — Академик эшкак эшиш. Жаҳон чемпионати. 19.45 — Телефильмлар. 20.15 — Ю. Евтушенко ижро этади. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Телефильм. 21.15 — «Время». 21.45 — Телеспектакль.

ТОШКЕНТ-І. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Ҳужжатли фильм. 8.10 — Врач маслаҳати. 8.20 — Мультфильм. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Концерт. 9.10 — «Билимлар кунига». 9.55 — «Оналар мактаби». 10.25 — «Ҳовлимизда стадион». 10.55 — Телеминиатюралар. 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.40 — Реклама. 18.20 — Мультфильмлар. 18.45 — Концерт. 19.15 — «Бугун — Нефть ва газ саноати ходимлари куни». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Мультипанорама. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.15 — «Время». 21.45 — Концерт.

16.00 — ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Янги музикали ёзувлар». 9.15 — «Табассум». 10.15 — «С добрым утром!» 11.30 — Концерт. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 13.30 — «Ҳаёт йўли боши». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.20 — Халқ талантларининг концерти. 18.15 — «Янги ўқув йили». 18.30 — Дўстларимиз қўшиқлари. 19.25 — «Ёшлик». 20.50 — Халқаро кундалик. 22.30 — Концерт. 23.30 — «Дам олиш концерти».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 13989. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС 64583. А. — 200. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12